

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: **Veronika Polachová**

Vysoká škola: **Jihočeská univerzita PF**

**Ateliér arteterapie**

Aprobace: **Arteterapie**

Datum odevzdání posudku **21. května 2007**

Vedoucí bakalářské práce:

**MgA. Stanislav Zeman**

## **POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE**

**Téma: Arteterapeutická praxe na oddělení „C“ PL Červený Dvůr - Ambice na věčnost**

Téma, které si Veronika Polachová vybrala, je stále velmi aktuální a pro tuto volbu hovoří i poměrně značné zkušenosti autorky s touto klientelou. Bakalářská práce je dobře vyvážená v rozdělení na teoretickou část a kazuistiku s adekvátní obrazovou přílohou. Autorka nás v teoretických pasážích zorientuje v problematice Arte – nástrojů a návaznosti arteterapie na další terapeutické přístupy na oddělení, což činí přehledně, srozumitelně a v adekvátní míře. Za zdařilou a neotřelou pasáž teoretické části považuji samostatné vydělení kapitoly „Prožitek, kreativita a procesualita“.

V teoretické práci jsem ocenil mimo jiné rozvíjení myšlenky o „ztrátě intencionality“ u závislých, pojem „vize“ možného procesu cestou výtvarně metodického vedení terapeutem a také vymezení pojmů „realita“ a „objektivní“ v užívaném kontextu. Cenné je i připomenutí kultivace estetického citění a vnímání.

Veronika Polachová dokazuje výběrem výtvarných technik (str.7.), že umí vhodně přizpůsobit metodiku specifikám své klientely. Navíc díky své výtvarné erudici umí při vedení ateliéru názorně odlišit čtyři základní výtvarné roviny – stylizaci, abstrakci, expresi a naturalismus – a přesněji tak pracovat s nuancemi projevu svých klientů, cíleněji obohacovat rejstřík jejich možností.

Jako mírně problematické vidím zadání koláží. „Teplá koláž - co mám rád, příjemné věci, přání“ je příliš explicitní formulací, která hrozí větší mírou promyšleného výtvarného prohlášení. Jako vhodnější se mi jeví zadat pouze „volnou koláž“. Podobně u studené koláže bych dodal snad jen „studená formou i obsahem“ a nemluvil bych o významu – „z čeho mám strach, co nenávidím“ (str.9).

Za odborně cenný považuji závěr teoretické části práce, kde autorka přichází s hypotézou řízené devalvace vlastní hodnoty u gamblerů a hledá její oporu ve výtvarné produkci (str.21).

V praktické, empirické části práce oceňuji autorčino realistické očekávání výsledků arteterapie s pěti uvedenými klienty, dále její individuální přístup ke klientům ve skupině a v neposlední řadě i široký rejstřík od nedirektivního přístupu k občasným vyšším nárokům či razantnějšímu zásahu – například riskantní výzva, aby nespolutracující klient nezdržoval ostatní (str.30). Veronika Polachová citlivě kombinuje cudnost, možná někdy až přílišnou, k výtvarné intervenci a situačně nutnou direktivitu, díky které ustojí období, kdy si na ni klient testuje svou schopnost vymezit se vůči autoritě (str.29).

Za pouhé nedorozumění ohledně síly a významů konkrétního slova považuji požadavek, „aby mohl pacient více realisticky předvídat a svobodněji *manipulovat* se svým okolím“ (str. 22). Za diskusi by stála možnost zevrubnějších instrukcí otci a synovi před společným malováním, případně zvážení výtvarného zásahu terapeutky v průběhu jejich tvorby, čímž bychom se mohli pokusit i o částečné přestrukturování, ne jen záznam, či abreakci traumatu (str.25).

Za výborný přístup považuji kombinaci snahy doplnit červenou barvu ve výtvarné produkci klienta a následný nácvik obrazně řečeno „červených“ prvků v chování (str.27).

Oceňuji také, že Veronika Polachová je až zdrcujícím způsobem otevřena sebereflexi ohledně svého přístupu (str. 18) a zejména ohledně svých výsledků (str. 35-37). Nedomnívám se však, že například osobnostní nedozrálост klienta k opožděnému pubertálnímu vzdoru je terapeutčin nezdar (str.24). Podařilo se nastartovat proces, který snad zdárně doběhne, až přijde jeho subjektivní čas. A ohledně celkového rozčarování nad vlastními výsledky bych jen uvedl, že zejména u závislých vede nekritický terapeutický optimismus k těžké deziluzi. Autorce přeji a doporučuji do budoucna kvalitní baalintovskou supervizi, studium prevence syndromu vyhoření u pomáhajících profesí a osvobozující vědomí, že nikdo nejsme dokonalí, jen stojí za to neopakovat stejné chyby...

Jazyk práce je neobvyklý častým používáním uvozovek, což možná souvisí s celkovou interpretační zdrženlivostí autorky a jejím silným vědomím nejednoznačnosti slov i myšlenkových konceptů. Ačkoli v práci najdeme některé drobné překlepy (str.23, 28, 29, 34) a formální nedostatky – seznam literatury pouze přiložen, odkaz na vložení části textu do následující části (str.19), považuji bakalářskou práci Veroniky Polachové za zdařilou, a pro obor přínosnou. Uvítám, když bude autorka ve své práci i přes momentální pocit skepse nadále pokračovat a o jejím průběhu a výsledcích nás informovat, například na nějaké z dalších rožnovských konferencí.

Doporučuji tuto práci k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm „velmi dobře“.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **velmi dobře**

MgA. Stanislav Zeman v.r.

Podpis vedoucího bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne: **21. května 2007**

|                     |         |             |       |           |
|---------------------|---------|-------------|-------|-----------|
| Stupeň klasifikace: | výborně | velmi dobře | dobře | nevyhověl |
|---------------------|---------|-------------|-------|-----------|

